

Programa de Dermatologia – 2on semestre 2008-2009

Professors, hores d'atenció als estudiants, telèfons i correus electrònics:

Lluís Ferrer: dilluns i dimecres de 9.00 a 11.00; VO-025, 935811421
lluis.ferrer@uab.cat

Mar Bardagi: dilluns i dimecres 11:30-13:30, VO-025, 935811421;
Mar.bardagi@uab.cat

OBJECTIUS DEL CURS

Un cop finalitzat el curs s'espera que els estudiants siguin capaços de:

- Saber realitzar una **història clínica i un examen dermatològic complets**, incloses les tècniques diagnòstiques elementals (raspats, citologies, examen otoscòpic,...). Identificar el principal problema clínic del pacient.
- Conèixer el **diagnòstic diferencial i l'abordatge diagnòstic dels principals problemes dermatològics del gos i del gat**: alopecia focal-multifocal canina, alopecia simètrica canina, pruija en el gos i en el gat, alopecia simètrica en el gat, malalties de afectació muco-cutània, malalties erosives-ulceratives, nodules i tumors cutanis, otitis externa.
- Conèixer les **principals característiques clíniques, diagnòstic i tractament de les malalties dermatològiques més freqüents del gos i del gat**.

A més, els estudiants han de:

- Conèixer i saber utilitzar correctament la **bibliografia de referència** en dermatologia veterinària (manuals, llibres i revistes)
- Saber fer una lectura crítica d'un article científic clínic. Identificar els diferents tipus d'estudis clínics (prospectiu, retrospectiu, controlat, doble-cec...)
- Identificar les diferents fonts d'informació i valorar-les críticament. Entendre el que és la **medicina (dermatologia) basada en la evidència**
- **Presentar i discutir públicament un cas clínic**, presentar i defensar els seus punts de vista a classe amb els professors i amb els altres companys/es

Es considera imprescindible l'assistència a classe i la realització de consultes (presencials o a través del correu electrònic) amb els professors i l'assistència a les pràctiques. Més de dos absències a les classes teòriques són incompatibles amb l'aprovat de l'assignatura.

METODOLOGIA DOCENT I TREBALL DELS ESTUDIANTS

El curs, aquest semestre, es realitzarà en català i seguint una metodologia de resolució de casos.

A cada classe es presentarà un cas que els estudiants, sols o en grups de 2, hauran de presentar resolt abans de la classe següent. Els estudiants, a més, hauran de realitzar les lectures complementàries que s'indiquin a classe.

Els casos s'hauran de presentar impresos, amb correcta ortografia i redacció i amb un ús curós de la terminologia mèdica.

L'avaluació és continuada al llarg de tot el semestre i es fa valorant els casos escrits presentats pels estudiants –que es corregiran setmanalment- (60% de la nota final), la participació i actitud dels estudiants a classe, a les pràctiques de citologia i d'histopatologia i a les sessions clíniques a l'HCV (10%). A més, al llarg del curs es faran dos controls de coneixements bàsics i de progressió, a les hores de classe teòrica (30% de la nota final). Els horaris de les sessions de pràctiques (clíniques i d'histopatologia) són a la disposició dels estudiants a la Unitat d'Anatomia Patològica (Dra. Mar Bardagi) i els estudiants s'han d'apuntar abans del dia de 23 de febrer.

DIES DE CLASSE TEÒRICA (dijous, 9h-11h matí)

19 febrer. Introducció al diagnòstic dermatològic.

26 febrer. Cas clínic 1.

5 març. Cas clínic 2.

12 març. Cas clínic 3.

19 març. Cas clínic 4. Control de progressió.

26 març. Cas clínic 5.

2 abril. Cas clínic 6.

23 abril. Cas clínic 7.

7 maig. Cas clínic 8. Control de progressió final.

SESSIONS DE LABORATORI

1. Tècniques de diagnòstic en dermatologia veterinària: citologies cutànies i òtiques.

Grup 1. Dimarts 24 febrer de 15.00 a 17.00 hores (VO-003)

Grup 2. Dimarts 3 de març de 15.00 a 17.00 hores (VO-003)

2. Tècniques de diagnòstic en dermatologia veterinària: biòpsia cutània

Grup 1. Dimarts 24 març de 15.00 a 17.00 hores (VO-003)

Grup 2. Dimarts 31 març de 15.00 a 17.00 hores (VO-003)

BIBLIOGRAFIA

1. Bardagi M, Fondati A, Fondevila D, Ferrer L. Praxis Dermatológica en Animales de Compañía, 10 casos clínicos. Laboratorios Calier SA, Barcelona, 2005.
2. Bonagura JD. Kirk's Current Veterinary Therapy XIV. Saunders/Elsevier, Philadelphia, 2008. (i els volums anteriors)
3. Ferrer L, Fondati A, Ordeix L. Praxis Dermatológica en Animales de Compañía, 10 casos clínicos. Laboratorios Calier SA, Barcelona, 2002
4. Griffin CE, Kwochka KW, McDonald JM. Current Veterinary Dermatology. The science and art of therapy. Mosby Year Book, St Louis, 1993
5. Gross TL, Ihrke PJ, Walder E, Affolter V. Skin diseases of dogs and cats.
6. Moriello K, Mason I. Handbook of small animal dermatology. Pergamon, Oxford, 1995

7. Olivry, T. The American College of Veterinary Dermatology Task Force on Canine Atopic Dermatitis. *Veterinary Immunology and Immunopathology*. Special Issue. Elsevier Science BV., 2001.
8. Scott DW, Miller WH & Griffin CE. *Müller & Kirk's Small Animal Dermatology* (5th Ed.). W. B. Saunders, Philadelphia, 1995
9. Scott DW, Miller WH & Griffin CE. *Müller & Kirk's Small Animal Dermatology* (6th Ed.). W. B. Saunders, Philadelphia, 2000
10. Withrow SJ, Vail DM. Withrow and MacEwen's Small Animal Clinical Oncology (4th Ed.) Saunders/Elsevier, Philadelphia, 2007

Comentaris i suggeriments

Tots els llibres són a la biblioteca de la Facultat de Veterinària.

La referència 6 és un dels pocs llibres de dermatologia veterinària que segueix un enfocament per problemes dermatològics i no per etiologies. És molt útil per a resoldre els casos, sobre tot per a definir el problema i establir el diagnòstic diferencial.

Les referències 4, 5, 8 i 9 són els manuals de referència internacionals en dermatologia canina i felina (sobre tot el 9, que és l'autèntica "biblia dermatològica"). Un cop definit el problema i fet ell llistat de diagnòstics diferencial ajuda a definir protocols d'actuació, a definir teràpies i a trobar tota la informació existent sobre les malalties.

Les referències 2, 7 i 10 és centren en alguns apartats especialment rellevants de la dermatologia veterinària. Són útils per a consultes més específiques (dermatitis atòpica, otitis, neoplàsies,...).

Les referències 1 i 3 són sèries de casos dermatològics resolts. És molt recomanable que els estudiants els llegeixin tots els primers dies del curs, per a entendre om es plantegen i resolen casos de dermatologia. També poden servir per a completar diagnòstics diferencials de casos semblants i per a revisar actuacions diagnòstiques i terapèutiques.

També és molt útil, per temes concrets, la revista *Veterinary Dermatology*, que es troba ala biblioteca de la facultat i a la qual la UAB també té subscripció "on line".